Nr. DOK-1427 Teisminio proceso Nr. 2-55-3-00744-2020-4

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. kovo 29 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Artūro Driuko, Donato Šerno (kolegijos pirmininkas) ir Jūratės Varanauskaitės,

susipažinusi su 2023 m. kovo 13 d. paduotu ieškovo V. S. kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. sausio 5 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2023 m. sausio 5 d. nutartimi paliko nepakeistą Vilniaus apygardos teismo 2022 m. rugsėjo 26 d. sprendimą, kuriuo teismas atmetė pradinės ieškovės bankrutavusios UAB "Armitus" ieškinį dėl įpareigojimo atsakoves perduoti bendrovės nemokumo administratorei turtą, o jo nesant, šio turto vertę; taip pat teismas nusprendė pripažinti 2021 m. gruodžio 14 d. turto pirkimo pardavimo sutartį, sudarytą tarp BUAB "Arnitus", atstovaujamos nemokumo administratorės V. S., ir V. S., kuriuo parduotas turtas, nurodytas šios sutarties priede Nr. 1, 2021 m. gruodžio 14 d. Reikalavimo teisių perleidimo sutartį Nr. ARN-2021/01, sudarytą tarp BUAB "Arnitus", atstovaujamos nemokumo administratorės V. S., ir V. S., kuria parduotos reikalavimų teisės civilinėje byloje (teisminio proceso Nr. 2-55-3-00744-2020-4), niekinėmis ir negaliojančiomis. Vilniaus apygardos teismas 2022 m. rugsėjo 28 d. papildomu sprendimu priteisė atsakovėms iš ieškovo V. S. 5445 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo.

Kasaciniu skundu ieškovas V. S. prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. sausio 5 d. nutartį, Vilniaus apygardos teismo 2022 m. rugsėjo 26 d. sprendimą ir 2022 m. rugsėjo 28 d. papildomą sprendimą, ir perduoti bylą iš naujo nagrinėti apeliacinės instancijos teismui.

Ieškovo kasacinis skundas grindžiamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK 346 straipsnio</u> 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagristi išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK 347 straipsnio</u> 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios i bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagristi, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovo kasaciniame skunde nurodomi tokie esminiai argumentai:

Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai taikė Imonių bankroto įstatymą (IBI). Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinta, kad Juridinių asmenų nemokumo įstatymo (JANĮ nuostatos nemokumo procesams, pradėtiems iki 2019 m. gruodžio 31 d., taikomos asmenų teisėms ir pareigoms, kurios atsiranda arba yra įgyvendinamos jam įsigaliojus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. sausio 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-171-421/2021, 33 punktas). Vilniaus apygardos teismo 2019 m. balandžio 17 d. nutartimi pradinei ieškovei UAB "Arnitus" iškelta bankroto byla. Ginčo atvejis į JANĮ 155 straipsnyje nurodytas išimtis, dėl kurių turėtų būti taikomas IBI, nepatenka.

Sudarant reikalavimo teisių perleidimo sutartį ir turto pardavimo sutartį, nebuvo pažeistos imperatyviosios teisės normos (CK 1.80 straipsnis), todėl nebuvo pagrindo teismams pripažinti sutartis niekinėmis ir negaliojančiomis. Sudarant reikalavimo teisių perleidimo sutartį ir turto pardavimo sutartį, JANĮ 85, 86, 90 straipsnių nuostatos nebuvo pažeistos, nes JANĮ 90 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad iš varžytynių turi būti parduodamas šis likviduojamo dėl bankroto juridinio asmens turtas: 1) nekilnojamasis turtas; 2) kitas turtas,

kurio pradinė pardavimo kaina ne mažesnė už 10 MMA dydį. Priešingai nei nustatė žemesniųjų instancijų teismai, JANĮ 90 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta privalomai iš varžytynių parduodamo turto tvarka siejama ne su paties parduodamo turto verte, o su siūloma pradine turto pardavimo kaina. Dėl atsakovių kaltės neteisėtai sulaikyto ginčo turto nei žemesniųjų instancijų teismai, nei administratorė nenustatė ir neturėjo galimybės nustatyti. Todėl teismai, nustatydami, kad ginčo turtas turėjo būti parduodamas iš varžytynių, pažeidė JANĮ 90 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatas. Nei reikalavimo perleidimo sutartimi, nei turto pardavimo sutartimi pradinė ieškovė neperdavė jokio turto, o tik reikalavimo teises ješkovui, ir tai pažymėta turto pardavimo sutarties 1.4 punkte.

Žemesniųjų instančijų teismai, nustatydami, kad ginčo turtas prieš kreditorių susirinkimo nutarimą jį nurašyti privalėjo būti pardavinėjamas JANĮ nustatyta tvarka, pažeidė JANĮ 85, 86, 92 straipsnių nuostatas. Priešingai nei nustatė teismai, pradinės ieškovės kreditorių susirinkimas neprivalėjo svarstyti ginčo turto pardavimo kainos (JANI 85, 86 straipsniai) bei ginčo turtas neprivalėjo būti pardavinėjamas JANĮ nustatyta tvarka. Ginčo turtas pradinės ieškovės administratoies nebuvo perduotas ir nebuvo valdomas, o vyko teisminis ginčas dėl turto išsireikalavimo iš neteisėtai jį užvaldžiusių atsakovių. Pradinės ieškovės kreditorių susirinkimas, priimdamas sprendimą nurašyti ginčo turtą, taip netiesiogiai pripažino, kad nėra galimybės nustatyti atsakovių žinioje esančio ginčo turto vertę ir jį parduoti. Nurašytą ginčo turtą administratorė JANĮ 92 straipsnio 2 dalies nustatyta tvarka likvidavo sudarydama reikalavimo perleidimo sutarti ir jos neatsiejama dali - turto pardavimo sutarti. Sudarydama reikalavimo perleidimo ir turto pardavimo sutartis,

administratorė nepažeidė turto likvidavimą reglamentuojančių teisės aktų – 2017 m. spalio 9 d. Atliekų tvarkymo taisyklių, kurios nedraudžia pardavinėti reikalavimo teisę įstatymo nustatyta tvarka nurašytą turtą. Priešingai nei nustatė teismai, pradinės ieškovės kreditorių pritarimas reikalavimo perleidimo ir turto pardavimo sutartimi administratorė neturintį jokios vertės turtą pardavė už 690 Eur. Buvo gauta didesnė nauda (690 Eur) nei galėjo tikėtis pradinės ieškovės kreditoriai priimdami nutarimus nurašytį ginžo turtą. Taigi šia sutartimi administratorė nepažeidė istatymo normų.

ieškovės kreditoriai priimdami nutarimus nurašyti ginčo turtą. Taigi, šia sutartimi administratorė nepažeidė įstatymo normų.

5. Reikalavimo perleidimo sutartimi perleidžiamas ne daiktas, bet reikalavimo teisė. Kasacinis teismas, pasisakydamas dėl reikalavimo perleidimo teisinius santykius reglamentuojančių teisės normų, yra nurodęs, kad, vertinant reikalavimo perleidimo teisėtumą, reikia įvertinti: 1) prievolę, iš kurios atsirado teisė, esanti reikalavimo perleidimo dalykas; 2) sandorį, kurio pagrindu pradinis kreditorius perduoda naujajam kreditoriui reikalavimo teisę reikalavimo perleidimo forma (perleidimo pagrindą); 3) patį reikalavimo perleidimo (cesijos) sandorį, kuriuo perleidžiama reikalavimo teisė (atsisakoma reikalavimo teisės) (2021 m. gegužės 5 d. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos bylose dėl asmenų pasikeitimo prievolėje apžvalga, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2002 m. spalio 28 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-1255/2002; 2003 m. rugsėjo 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-759/2003, kt.). Pradinės ieškovės turtas įstatymo nustatyta tvarka buvo nurašytas. Jokio turto pradinė ieškovė neturėjo ir bankroto procedūroje negavo, o turto pardavimo sutarties pagrindu turėjo tik reikalavimo teisę į atsakoves dėl ginčo turto išreikalavimo nagrinėjamoje byloje. Turto pardavimo sutarties pagrindu pradinė ieškovė ir ieškovas ir sudarė reikalavimo teisių perleidimo sutartį.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos

bei <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu <u>CPK 346 straipsnio</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimu, todėl jį atsisakytina

priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti V. S. 150 (vieną šimtą penkiasdešimt) Eur žyminį mokestį, sumokėtą 2023 m. kovo 10 d. AB Lietuvos pašto Vilniaus 26-ajame pašte.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Artūras Driukas

Donatas Šernas

Jūratė Varanauskaitė